

Aan de raadsfractie D66 ter attentie
van mevrouw M. van Saane

Postadres:
Gemeente Almelo
Postbus 5100
7600 GC Almelo

Bezoekadres:
Haven Zuidzijde 30
7607 EW Almelo

telefoon: **(0546) 54 11 11**
e-mail: **gemeente@almelo.nl**
internet: **www.almelo.nl**

Uw brief 29 januari 2019	Uw kenmerk	Ons kenmerk UIT - 1986095	Datum 12 maart 2018
Bijlage(n)	Doorkiesnummer 0546-54 11 11	Behandeld door S. Beltman	Zaaknummer DCS - 1963473

Onderwerp
Schriftelijke vragen over de individuele studietoeslag

Geachte mevrouw Van Saane,

Op 29 januari 2019 stelde u ons per brief een aantal vragen over de individuele studietoeslag. In deze brief beantwoorden wij deze vragen. Onze antwoorden en reacties zijn niet-cursief opgenomen tussen de cursief gedrukte tekst uit uw brief.

Laag gebruik van individuele studietoeslag

Sinds de invoering van de Participatiewet (januari 2015) bestaat de studietoeslag voor mensen met een arbeidsbeperking. Deze toeslag is bedoeld als een steuntje in de rug om een opleiding te volgen, aangezien het voor deze groep mensen vaak moeilijk is om de studie te combineren met een bijbaan. Studenten met een functiebeperking vallen twee keer zo vaak uit als studenten zonder beperking. D66 wil gelijke kansen voor iedereen en steunt daarom van harte het idee achter de individuele studietoeslag. Echter, onlangs is gebleken dat mensen de studietoeslag nauwelijks aanvragen.

Hoe komen meer mensen te weten van de studietoeslag?

In december 2017 heeft de Tweede Kamer op voorstel van D66 en CDA een motie aangenomen om "gemeenten te ondersteunen bij het vergroten van de bekendheid van de regeling van de individuele studietoeslag." Een jaar later heeft de staatssecretaris een brief met een evaluatierapport van de Inspectie Sociale Zaken en Werkgelegenheid naar de Kamer gestuurd.

Een belangrijke conclusie van de Inspectie is dat aanzienlijk minder mensen van de studietoeslag gebruik maken, dan verwacht. Uit het Klantonderzoek monitor Participatiewet bleek dat iets minder dan een kwart van de jongeren met een arbeidsbeperking die sinds de inwerkingtreding in de Participatiewet is ingestroomd, bekend is met de studietoeslag en dat slechts 7% hier gebruik van maakt.

Na enig speurwerk kwam een voorstel aan het portefeuillehoudersoverleg Arbeidsmarkt van de regio Twente van 8 maart 2017 boven water. Dit voorstel is getiteld "regionale gelijkschakeling individuele studiekostentoeslag voor studenten die vanwege hun arbeidshandicap niet het WML kunnen verdienen." Hieruit blijkt dat op 16 november 2016 al duidelijk was dat het aantal aanvragen bij alle Twentse gemeenten achterbleef.

De ambtenaren schreven aan de wethouders "Wij hebben hier dus te maken met een landelijk probleem van een regeling die onbekend is en waar te weinig gebruik van gemaakt wordt. [...] vanaf 1 april gaan we een jaar lang een intensieve campagne voeren op o.a. Saxion, UT, ROC om te kijken of we het aantal aanvragen richting de potentiële doelgroep (voor Twente plm. 300) zouden kunnen krijgen.

1. Is het college het met D66 Almelo eens dat deze campagne weinig uitgehaald heeft? Of heeft deze voorlichtingscampagne niet plaatsgevonden of wellicht op de verkeerde plaatsen?

Wat het precieze effect is geweest van de campagne in 2017 is moeilijk te duiden. Feit is dat er in Almelo in 2016 sprake was van 4 halfjaarlijkse toekenningen. Dit aantal steeg in 2017 tot 15. Als blijkt dat mensen zich zelf kunnen redden zonder deze regeling dan juichen wij dat uiteraard toe. Lokaal hebben we zeker aandacht voor de regeling. Via betrokkenheid van de KRA zorgen we er voor dat de mogelijkheden voldoende bekend zijn. Wellicht kunnen we ook constateren dat de behoefte aan de regeling mogelijk niet groot is.

D66 Almelo is enigszins verbaasd om nu pas te lezen over het al in 2016 geconstateerde achterblijvende gebruik van de individuele studietoelage.

2. Heeft het college destijds dit lagere gebruik wellicht besproken met de WMO-raad? Is het college bereid dit nu weer/alsnog te doen?

Dat was niet het geval omdat er geen sprake is van een plaatselijke kwestie maar van een landelijk fenomeen. Wij zijn bereid dit te bespreken in ons regulier overleg met de KRA, die op dit punt ons aanspreekpunt is.

Het lage gebruik van de studietoelage kan komen door de verschillen met de regeling van voor 2015, waar de gemeente niks aan kan doen. Het kan ook komen doordat gemeenten de doelgroep moeilijk bereiken.

3. Wat heeft het college gedaan en wat gaat het college doen om de doelgroep in kaart te krijgen en te bereiken?

Almelo heeft meegedaan in een regionale communicatiecampagne waarbij:

- Aan scholen informatie is verstrekt en er is afgesproken dat bij aanvang van een studie de leerlingen worden geïnformeerd over de regeling;
- De doelgroep banenafpraak (deze is in beeld bij de gemeente) digitaal informatie heeft gekregen over de regeling;
- Op onze website informatie beschikbaar is gekomen en er digitaal een aanvraag worden gedaan, ook is een flyer opgesteld;
- Op de website van Werkplein Twente informatie is geplaatst en er een link is naar de website van de gemeente Almelo;
- Organisaties zoals de KRA van informatie zijn voorzien.

Bijvoorbeeld, scholen geven bij de Inspectie aan het moeilijk te vinden de leerlingen te informeren vanwege de verschillen tussen gemeenten. Maar in Twente willen we toe naar dezelfde studietoelage.

4. Ziet het college een mogelijkheid om via onderwijsinstellingen meer studenten te bereiken? Wellicht kan de Jongerenraad een rol spelen?

Omdat de scholen zijn meegenomen in communicatiecampagne is het de vraag of er via dat kanaal nog meer bereik kan worden gegenereerd.

Een ander voorbeeld is het verbeteren van de online informatie. De webpagina van Werkplein Twente zou een verwijzing (link) naar de webpagina van Almelo kunnen bevatten.

In tegenstelling tot wat hier wordt gesuggereerd: er is al sprake van een link op de website van het Werkplein Twente. Via deze link kan men op de website van de gemeente Almelo digitaal aanvragen.

Tot slot kan de (lagere) hoogte van de studietoelage een rol spelen bij het lagere gebruik ten opzichte van vóór 2015, zo schrijft de Inspectie. D66 Almelo kan zich vinden in het maandbedrag dat sinds kort wordt gehanteerd. D66 Almelo is blij dat het college zelf heeft ingezien dat het vorige bedrag moest worden verhoogd naar de in Twents verband afgesproken € 100.

Verhoging van het bedrag van € 350, - naar € 600, - per halfjaar (€ 100, - per maand) is op dit moment een voorstel van het college aan de raad. Het is aan de raad om de hoogte van het bedrag al dan niet te wijzigen.

5. Wel is het van belang om te weten in hoeverre het college denkt dat het bedrag leidt tot minder aanvragen van de studietoelage?

Het is voor ons niet na te gaan welk effect de hoogte van de toelage heeft op het aantal aanvragen van de individuele studietoelage.

Effectiviteit van de studietoelage

De gedachte achter de studietoelage is mooi, maar zien we dit ook bevestigd in de praktijk?

6. Kan het college op termijn hard maken dat mensen met een studietoelage ook daadwerkelijk door de toelage steun ervaren om een opleiding af te maken?

Een dergelijke garantie is niet te geven. Ook is het effect van de individuele studietoelage op het studieresultaat op gemeentelijk niveau moeilijk te onderzoeken, gezien het relatief geringe aantal toelagen dat er wordt uitgekeerd.

Deze effectiviteitsvraag kan natuurlijk ook door onderzoek van Inspectie, Rijk, VNG, Divosa of een andere gemeente beantwoord worden.

Wij kijken met belangstelling uit naar de evaluatie van de wetgever.

Tot de gewenste centralisatie graag actie van Almelo

D66 Almelo kan zich vinden in de aanbeveling van de Inspectie om de studietoelage te centraliseren. DUO zou naast de studiefinanciering heel goed de studietoelage kunnen uitkeren aan arbeidsbeperkte studenten. Er zijn immers geen redenen te bedenken waarom een student uit de ene gemeente een andere studietoelage zou moeten krijgen dan een student uit een andere gemeente.

7. Wil het college zich hier via VNG en Divosa voor inzetten?

Ook wij kunnen ons vinden in deze aanbeveling van de Inspectie Sociale Zaken en Werkgelegenheid. Inmiddels is in de Tweede Kamer een motie aangenomen met als doel dat de individuele inkomenstoelage landelijk dezelfde hoogte krijgt en dat tevens de mogelijkheden tot uitvoering door DUO worden onderzocht. Wij wachten de implementatie van deze motie af.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Almelo,
de secretaris,

de burgemeester,